

Asia: TRAFICOM/318778/05.03.183/2023

Vammaisille ja liikuntarajoitteisille henkilöille avustusta antavien linja-autoterminaalien nimeäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö TRAFICOM/318778/05.03.183/2023

Kuopion kaupunki kiittää Traficomia mahdollisuudesta antaa lausunto perusteellisesti laaditusta perustelumuistiosta EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskevassa asetuksessa tarkoitettujen terminaalien nimeämisestä 2023.

Kuopion Matkakeskus Portti on valmistunut 2019 ja vastaa edistyksellisesti palveluiltaan ja tiloiltaan esteettömyyden vaatimuksia huomioiden erilaiset käyttäjäryhmät sokeain poluin, äänimajakoin sekä esteettömillä kulkureitein. Matkahuollon lopetettua toimintansa 30.6.2023 on Matkakeskus Portti muuttunut miehitetystä terminaalista miehittämättömäksi, eikä siten vastaa nykyisin Terminaali käsitettä. EU:n asetuksessa terminaalilla tarkoitetaan asetuksen 2 artiklan m alakohdan mukaan miehitettyä terminaalia, jossa säännöllisen liikenteen on aikataulun mukaan määrä pysähtyä tietyllä reitillä matkustajien nousemiseksi ajoneuvoon tai poistumiseksi ajoneuvosta ja jossa on lähtöselvitystiskin, odotushuoneen tai lipputoimiston kaltaisia tiloja.

Terminaalien kriteereitä tarkasteltaessa on suositeltavaa muuttaa käsitettä miehitetty nykyajan saavutettavuutta vastaavaksi, joka digitaalisten palveluiden ja toimintojen aikana tarkoittaisi, että terminaalissa olisi tarjolla matkustajille tarkoitettu odotustila, jossa tarjotaan matkustamiseen liittyviä palveluita, kuten reaaliaikaista matkatietoa, ilman paikalla olevaa varsinaista asiakaspalveluhenkilöstöä tai muuta linja-autoliikenteen harjoittamiseen liittyvää henkilöstöä. Merkityksellisiä olisivat siis linja-autoaseman käytännön toiminnallisuudet, jotka tukevat linja-autoliikenteen palveluita. Tällöin avustuspalvelu voitaisiin järjestää ennakoilmoittamisen perusteella siten, että avustuksen suorittava henkilöstö saapuisi paikalle terminaaliin vain avustustapahtumaa varten esim. Vartiointiliikkeen toimesta.

Kuopion kaupunki toteaa, että muiden kuin Kampin terminaalin osalta, avustavan henkilöstön määrittely terminaaleilla ja asemilla tulisi jättää paikallisesti sovittavaksi sopivan toimijan kanssa tarpeet ja toimintaympäristö huomioiden.

Avustavista tehtävissä on hyvä huomioida, että avustettavat matkustajat eivät matkusta aina terminaalien välillä, vaan myös matkan varrelle yleisille pysäkeille, jonne avustavia saattajia ei ole saatavilla eikä korotettuja reunakiviä tai luiskia. Tällaisissakin tilanteissa liikenteenharjoittajien, terminaalin pitäjiä, matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien on asetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet varmistaakseen, että apua annetaan siten, että vammaisen tai liikuntarajoitteinen henkilö voi nousta lähtevään linja-autoon, vaihtaa linja-autoa tai poistua määräpaikkaan saapuvasta linja-autosta matkalla, jota varten hän on ostanut lipun. Yhdenvertaisten palveluiden toteutuminen ja mahdollisuudet linja-autoliikenteen palveluiden käyttämiseen tulisi mahdollistaa kohtuullisin toimenpitein alueellisuus ja olosuhteet huomioiden.

Nykyisessä tilanteessa linja-autonkuljettajat avustavat aina matkustajia pysäkeillä, asemilla ja terminaaleilla bussiin sisälle ja bussista ulos. Liikennöitsijät ja heidän kuljettajansa voisivat toimia avustavissa tehtävissä myös terminaalin sisällä saadun ennakoilmoituksen perusteella. Tällöin asiakkaan tulisi pyytää avustavat palvelut siitä yrityksestä, jonka vuorolle hän on ostanut lipun tai yrityksestä jonka vuorolla hän on pyrkimässä. Tämä voisi toimia pienemmillä terminaaleilla ja asemilla

Nykyiseen ammattipätevyyskoulutukseen kuuluu liikuntarajoitteisten ja vammaisten asiakkaiden kohtaaminen ja avustaminen joukkoliikennevälineessä. Asetus velvoittaa järjestämään kuljettajille vammaisuuteen liittyvää tietoisuutta lisäävää koulutusta liitteen II b mukaisesti. Velvoitteen vaatimusta voisi tehostaa ammattipätevyysdirektiivin kansalliseen asetukseen tehtävällä muutokirjauksella siten, että vammaisuuteen liittyvän tietoisuuden ja avustavien tehtävien kouluttamisesta tulisi pakolliseksi ammattipätevyyskoulutuksen aiheeksi, kuten ennakoiva ajo.

Pidämme hyvin selkeästi esitettyinä ja siten perusteltuna terminaalien uudelleen tarkastelun tarvetta ja nimeämistä. Kuopion kaupunki pitää perusteltuna, että Suomi nimeää ainoaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 181/2011 12 artiklassa tarkoitetuksi linja-autoterminaaliksi, joissa vammaisia ja liikuntarajoitteisia henkilöitä avustetaan, Helsingin linja-autoaseman (Kampin kauppakeskus, kaukoliikenneterminaali).

Venesjärvi Kim
Kuopion kaupunki / Kuopion seudun joukkoliikenne

